

Ruimtelijke onderbouwing
Zonnepark Tolleane, Klein Groningen

Behoort bij besluit van
B en W d.d. 8-7-2020
OV-2019-7768

Teamleider Vergunning, W. Smit

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ruimtelijke onderbouwing
Zonnepark Tolleane, Klein Groningen

Inhoud

Rapport + bijlagen

11 november 2019

Projectnummer 184.38.50.00.00

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Locatie projectgebied	4
1.3	Nut en noodzaak	5
1.4	Planologisch kader	5
1.5	Afwijken van bestemmingsplan	6
1.6	Leeswijzer	6
2	Het plan	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Planproces	8
2.3	Toekomstige situatie, landschappelijke inpassing	9
3	Beleidskaders	12
3.1	Rijksbeleid	12
3.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)	12
3.1.2	Ladder voor duurzame verstedelijking	12
3.1.3	Energieakkoord voor duurzame groei	13
3.2	Provinciaal beleid	13
3.2.1	Streekplan Fryslân 2007	13
3.2.2	Verordening Romte 2014 en Romte foar Sinne (2015)	13
3.2.3	Structuurvisie Grutsk op 'e Romte (2014)	14
3.3	Gemeentelijk beleid	15
3.3.1	Omgevingsvisie 2015 - 2030 (2015)	15
3.3.2	Coalitieakkoord Opsterland 2018-2022 "Brêge nei de takomst". (2018)	16
3.3.3	Ambitiedocument zonne-energie (2016)	16
3.4	Resumerend	17
4	Milieuaspecten	18
4.1	Milieuozonering	18
4.2	Reflectie en duisternis	18
4.3	Erfgoed	19
4.3.1	Archeologie	19
4.3.2	Cultuurhistorie	21
4.4	Ecologie	21
4.5	Bodemkwaliteit	22
4.6	Water	22
4.7	Externe veiligheid	23
4.8	Luchtkwaliteit	24
4.9	Milieueffectenrapportage	24

5	Uitvoerbaarheid	26
5.1	Economische uitvoerbaarheid	26
5.1.1	Grondexploitatie	26
5.1.2	Realisatiekosten en financiële uitvoerbaarheid	26
5.1.3	Planschade	26
5.1.4	Conclusie	26
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	27
5.2.1	Procedure om omgevingsvergunning	27
5.2.2	Overleg ex. Art. 3.1.1 Bro	27
5.2.3	Tervisielegging ontwerp	27
5.2.4	Conclusie	27

Bijlagen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

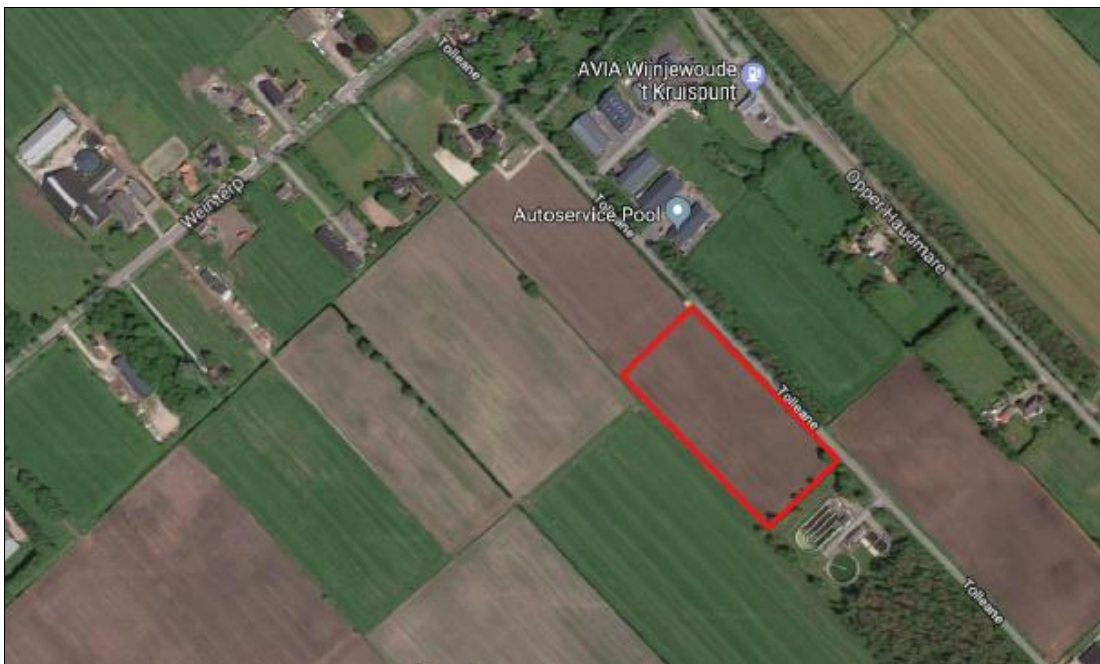
Aanleiding voor deze ruimtelijke onderbouwing is het voornemen tot het oprichten van een zonnepark op een stuk landbouwgrond aan de Tolleane nabij Wijnjewoude en Klein Groningen. Het gaat om een gebied van ca. 1,5 ha.

Energiecoöperatie WEN (Wijnjewoude Energie Neutraal) is voornemens het zonnepark te realiseren en heeft daarvoor uitvoerig overleg gevoerd met de omgeving (zie ook bij hoofdstuk 2.2). Dit zonnepark is onderdeel van het Energieplan en dient in de resterende energiebehoefte van Wijnjewoude te voorzien ter aanvulling op alle andere opwek activiteiten conform de zonneladder. De locatie van de zonnepark is voorzien nabij de voormalige rioolwaterzuivering (het te ontwikkelen Energiepark) aan de Tolleane.

Deze ontwikkeling is niet passend in het bestemmingsplan. Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt een procedure voor een omgevingsvergunning doorlopen. Voorliggend document is daarvoor de ruimtelijke onderbouwing.

1.2 Locatie projectgebied

Het projectgebied betreft kadastraal perceel Lippenhuizen LPH00-G-1413, gemeente Opsterland. Navolgende figuur geeft het projectgebied weer.

Figuur 1. Weergave projectlocatie

1.3 Nut en noodzaak

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, een van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

Zonne-energie zal een belangrijk aandeel gaan leveren in de toekomstige duurzame energievoorziening. Zonne-energie is degelijk en betrouwbaar, flexibel te ontwikkelen en kan dicht bij de gebruiker worden gerealiseerd. Maar zonne-energie vraagt ook om ruimte. Deels kan die ruimte gevonden worden door bestaande bouwwerken te benutten en door extra functies aan een ruimte toe te voegen. Een goed voorbeeld hiervan is een parkeerterrein met zonnecarports. Maar dan nog is er veel extra ruimte nodig. Voor de komende 10 jaar wordt de behoefte op zonne-energie ingeschat op 14 gigawatt (getallen gebaseerd op de Nationale Energieverkenning 2016). Wanneer daarvan een derde op daken van woningen en bedrijfspanden wordt gerealiseerd, blijft er nog steeds circa 10 gigawatt over die op land zal moeten worden opgesteld. Dit komt overeen met circa 10.000 hectare zonnestroom.

Kortom de opgave is enorm en WEN stelt zich ten doel om hier iets in te betekenen met de lokale doelstelling om Wijnjewoude Energie Neutraal te maken.

1.4 Planologisch kader

Het projectgebied is gelegen binnen het plangebied van bestemmingsplan 'Buitengebied' (2014) en heeft hierin de bestemming 'Agrarisch' en is in gebruik als agrarische cultuurgrond. Tevens is van toepassing de 'vrijwaringszone – straalpad' wat betekent dat niet hoger gebouwd mag worden dan 18 meter. Op bijgaande figuur staat een uitsnede van het vigerend bestemmingsplan afgebeeld.

Figuur 2. Detail uit vigerend bestemmingsplan

1.5 Afwijken van bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplannen afwijken van het bestemmingsplan, of de beheersverordening op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en toont aan dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.6 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgt een hoofdstuk waarin het project omschreven wordt. Hoofdstuk 3 behandelt het relevante beleidskader waarna in hoofdstuk 4 het project getoetst wordt aan de wet- en regelgeving. Ten slotte gaat hoofdstuk 5 in op de uitvoerbaarheid van het project.

2 Het plan

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen ten zuiden van Wijnjewoude, nabij Klein-Groningen in de gemeente Opsterland. Het projectgebied wordt begrensd door de voormalige rioolwaterzuivering aan de zuidoost zijde, agrarische cultuurgronden aan de zuidwest- en noordwestzijde. Aan de noordoostzijde ligt de Tolleane. De totale oppervlakte is ca. 1,5 ha.

De gronden zijn in de huidige situatie in gebruik als agrarisch cultuurgrond (grasland/maasteelt). De dichtstbijzijnde woning staat op ca. 200 meter afstand. Langs de Tolleane ligt een sloot. De Tolleane heeft aan deze zijde weinig tot geen beplanting. Aan de andere kant van de Tolleane is wel sprake van beplanting bestaande uit bomen met onderbegroeiing.

Zicht op het plangebied vanuit de noordoostelijke hoek

Zicht op de voormalige rioolwaterzuivering aan de zuidzijde

2.2 Planproces

De omgeving is sinds begin 2017 betrokken in de ontwikkelingen rond het energiepark en de zonneweide. De eerste gesprekken met de omgeving inclusief het buurtschap Klein Groningen zijn in januari 2017 gestart. Aan het eind van de zomer van dat jaar werd de volgende stap gezet met de presentatie van de voortgang en concretisering van de inpassing. Naar aanleiding van die sessie heeft het bestuur van de buurtvereniging toen een artikel in de dorpskrant de Ban geplaatst, waarin de buurtvereniging aangeeft in te stemmen met de realisatie van het zonnepark op de huidige locatie. Dit artikel is als bijlage bijgevoegd.

Begin 2019 heeft het project een doorstart beleefd. Op basis van de aanwezige kennis en draagvlak is toen een Sinnetafel georganiseerd waar alle stakeholders samen het idee verder hebben uitgewerkt en naar versterking gezocht hebben (zie hieronder).

Sinnetafel

Het planvoornemen is besproken in een zogenaamde Sinnetafel. Het resultaat van de Sinnetafel is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. Met deze methode kan al in een vroeg stadium overeenstemming ontstaan over de ruimtelijk-landschappelijke inpassing van een zonnenveld. In de bijeenkomst van deze Sinnetafel is uitgezet hoe het gebied zich door de tijd heeft ontwikkeld. Daaruit blijkt dat het gebied (ruimer dan alleen het nu voorliggende plangebied) veel veranderingen heeft doorgemaakt. Meest opvallend is wel dat de opstreckende verkaveling (noordwest-zuidoost gericht) in 't verleden meer bos en houtsingels had. Dat veranderde naar een meer open gebied en werd vervolgens weer gewijzigd waarbij aan de noordwestzijde van Klein Groningen een dorpsbos werd ontwikkeld. Een deel van dit bos (meest noordwestelijk) werd daarna benut voor een rioolzuiveringsinstallatie.

Tijdens de Sinnetafel werd in twee groepen nagedacht waar en hoe het zonnepark ingepast zou kunnen worden. De uitkomsten zijn schetsmatig en maken onderdeel van het verslag. Beide groepen constateren dat het nu voorliggende plangebied (ten zuidoosten van de zuiveringsinstallatie) geschikt is als locatie voor een zonnepark. Daarbij worden suggesties gegeven om verbindingen te leggen naar Klein Groningen en het bebouwingslint van Wijnjewoude. De suggesties zijn interessant om vast te houden maar liggen buiten het nu aan de orde zijnde plangebied.

Vooreerst ligt de focus op het zonnepark zelf. Daarover biedt het verslag de volgende handvatten:

- a. het plangebied sluit aan op het terrein van de voormalige rioolzuivering;
- b. naar buiten toe is het een open gebied;
- c. maak een klein walletje aan de zijde richting de bebouwing aan de Weinterp;
- d. richting van de opstelling is in de groepen niet gelijk gestemd. De ene groep kiest voor oost-west opstelling, de andere voor een zuid-opstelling;
- e. er is in groep 1 voorkeur voor een lage opstelling maar dat maakt biodiversiteit lastiger. Dat zou dan alleen op de randen kunnen;
- f. aandacht voor paden en het verbinden van buurtschappen.

Na die Sinnetafel zijn de ideeën geconcretiseerd in duidelijke inrichtingsplannen die zijn voorgelegd aan de gemeente en aan de provincie. Op basis van hun reactie zijn de tekening verder gedetailleerd en eind augustus met het bestuur van de buurtvereniging Klein Groningen besproken. Zij konden instemmen met de beschreven uitvoering en inpassing, Zie verslag van de voorzitter welke ook als bijlage is bijgevoegd.

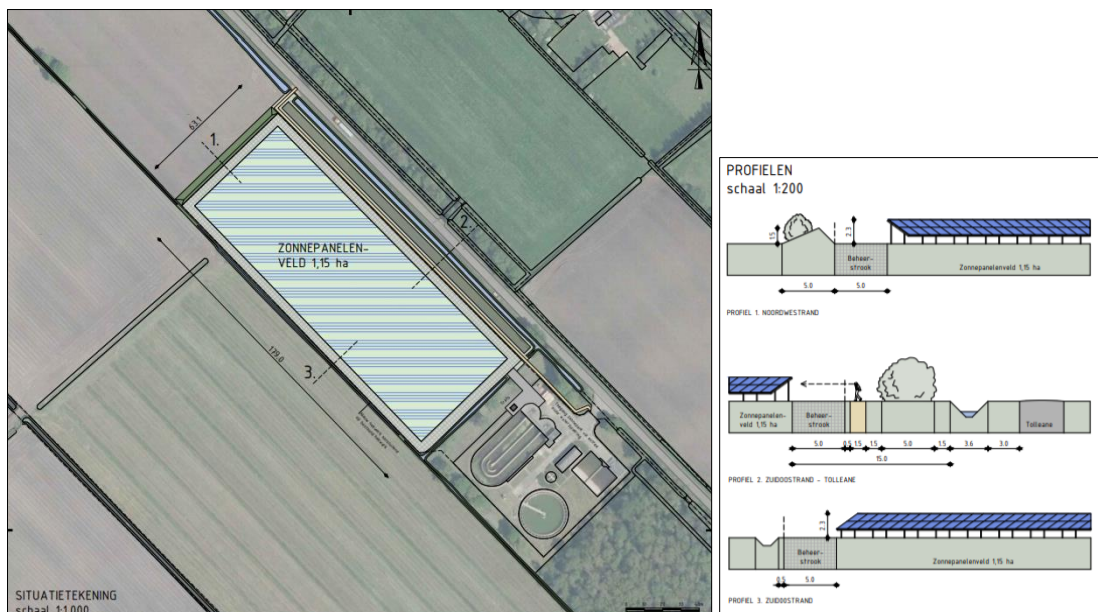
2.3 Toekomstige situatie, landschappelijke inpassing

Met gebruikmaking van de resultaten van de Sinnetafel is het ontwerp voor de toekomstige situatie uitgewerkt.

De hoofdopzet is het respecteren van het rechthoekige perceel. Er zijn vanuit de kenmerken van het gebied geen aanleidingen tot verbijzondering binnen dat veld. Dat maakt een heldere en efficiënte indeling mogelijk. De panelen worden zuid-gericht op stellages (zie referentiebeelden) zodat de ondergrond benut kan worden voor beweiding en/of voor kruidenrijk mengsel en bijenkasten. Dit draagt bij aan biodiversiteit.

Referentiebeeld voor Zonnepark Tolleane (ambitie is all-black panelen)

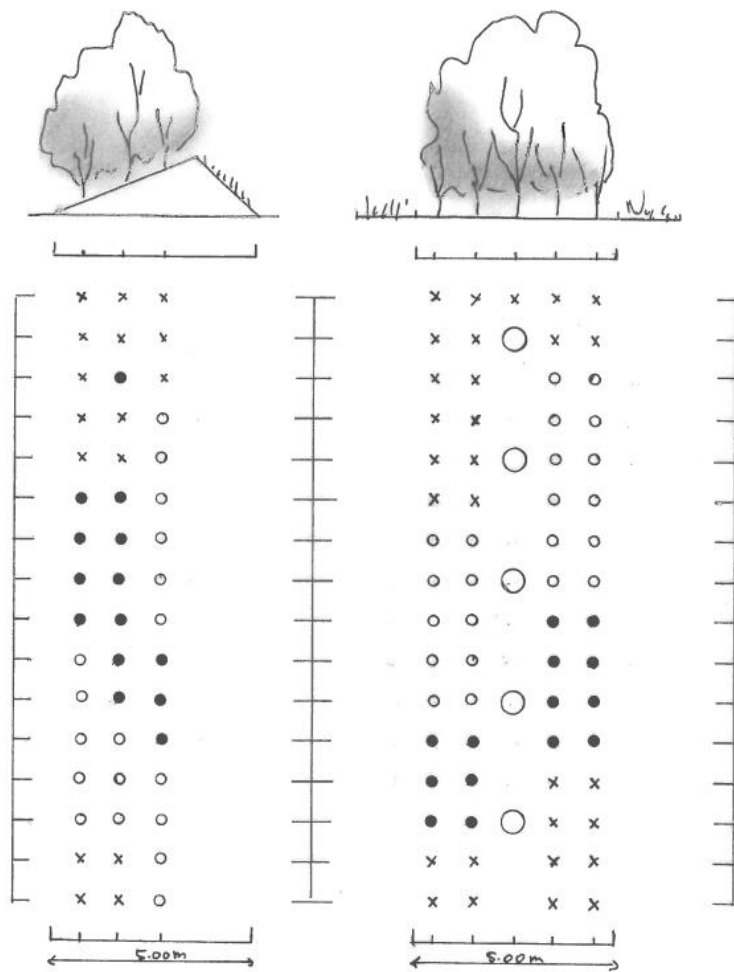
Situering en inpassing Zonnepark Tolleane

Voor de inpassing zijn de volgende punten essentieel:

1. Langs de Tolleane wordt een rand gemaakt bestaande uit een beplantingszone met beshoudende soorten. Daarnaast ligt een wandelpad (gras, houtsnipperpad of schelpenpad) zodat bewoners van Wijnjewoude en Klein Groningen een extra route krijgen. Voor later is het de bedoeling dit pad door te trekken via het dorpsbos naar Klein Groningen en ook naar Wijnjewoude.
2. De korte zijde aan de noordwestelijke kant ligt op ruime afstand (ca. 190 m) vanaf het erf Tolleane 3 nabij het bebouwingslint Weinterp. Om de effecten naar dit perceel te minimaliseren zal een aardenwal worden aangebracht waarop beshoudende soorten worden geplaatst.
3. Voor de beshoudende beplantingszone wordt gekozen uit bijgaande soortenlijst (zie tabel). Door de gemeentelijke dienst is een beplantingsplan opgesteld (tekening hieronder).
4. De zijde naar het zuidwesten: dit is de lange zijde naar het open agrarisch gebied. Aan deze zijde is geen watergang aanwezig. Tot aan de perceelsgrens wordt een afstand aangehouden van 5 meter. Op de buitenzijde is een hekwerk geprojecteerd. De afstanden naar woonerven is ruim genoeg om geen hinder te veroorzaken. Er is geen aanleiding om hier beplanting of een aardenwal te projecteren.
5. Rondom het zonnepark wordt vanwege veiligheid en beheer een hekwerk (zie hierna) aangebracht en een onderhoudspad. Dit onderhoudspad wordt niet verhard. Toegang tot het zonnepark verloopt via het terrein van de voormalige rioolzuivering.
6. De transformator wordt geplaatst op het terrein van de voormalige rioolzuivering. Hierbij is van belang te vermelden dat het terrein van de rioolzuivering onderdeel is van verdere duurzaamheidsplannen van WEN.
7. De collectoren worden op stellages geplaatst met een maximale hoogte van 2.30 m. Daardoor kan onder de stellages nog sprake zijn van beplanting en eventueel beweiding.

Nummer	Latijnse naam	Nederlandse naam
1	Amelanchier lamarckii	Krenteboompje
2	Aronia melanocarpa	Appelbes
3	Crataegus monogyna	Meidoorn
4	Ilex aquifolium	Hulst
5	Ligustrum vulgare 'Lodense'	Liguster
6	Prunus avium	Zoete kers
7	Prunus padus	Vogelkers
8	Prunus spinosa	Sleedoorn
9	Ribes nigrum	Zwarte bes
10	Ribes rubrum	Rode bes
11	Ribes uva-crispa	Kruisbes
12	Rosa rugosa	Bottelroos
13	Sambucus nigra	Vlier
14	Sorbus aucuparia	Lijsterbes
15	Symphoricarpos albus var. Laevigatus	Sneeuwbes
16	Viburnum opulus	Gelderse roos

Tabel: soortenlijst beplantingsrand (op aangeven gemeente)

Schaal: 1:100

Beplantingspatroon met als aanwijzing dat hulst opgenomen dient te worden in het midden van de 5 meter brede beplantingszone. Voor het overige soorten per symbool te kiezen uit de soortenlijst (opgegeven via gemeente)

Referentiebeeld van hekwerk. Deze zal vanaf de openbare weg nauwelijks waarneembaar zijn doordat het achter de beplantingszone wordt geplaatst.

3 Beleidskaders

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

De rol van de rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening is gelegen in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur. Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Voorliggend project moet ruimte gaan bieden aan een zonnenveld nabij Wijnjewoude, gemeente Opsterland. Het project levert een bijdrage aan de doelstelling uit het rijksbeleid.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip "stedelijke ontwikkeling" is daarbij als volgt gedefinieerd: "ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen."

AFWEGING

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leeg-

stand. Het zonnepark leidt niet tot leegstand elders. De ladder van duurzame verstedelijking is op dit project niet van toepassing.

3.1.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3: gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze vorm vooral belemmeringen weggehaald moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van project doorlooptijden. Het project betreft de realisatie van een zonnepark. Het project sluit daarmee aan bij de doelstellingen van het Energieakkoord.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Streekplan Fryslân 2007

De provincie Fryslân heeft in december 2006 het Streekplan Fryslân 'Om de kwaliteit fan de romte' vastgesteld. In het streekplan worden speerpunten van beleid aangedragen die de provincie op verschillende ruimtelijke terreinen kunnen versterken en ontwikkelen.

3.2.2 Verordening Romte 2014 en Romte foar Sinne (2015)

In juni 2014 is de Provinciale Verordening Romte Fryslân vastgesteld. In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de verordening is onder meer de grens tussen het buitengebied en het stedelijk gebied vastgelegd. In stedelijk gebied bestaat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening, dan in het buitengebied. De provincie vindt het daarnaast van belang dat natuur bij allerlei ruimtelijke ontwikkelingen nadrukkelijk de aandacht krijgt. In de ruimtelijke planvorming wordt 'natuurinclusief' gewerkt en wordt rekening gehouden met het leefgebied van soorten.

Met de vaststelling van de notitie Romte foar Sinne (zie de hierna opgenomen paragraaf 3.2.3) is ook de Verordening Romte Fryslân 2014, zoals vastgesteld op 25 juni 2014, partieel aangepast aan dit nieuwe beleid. De aanpassing is per 7 maart 2015 in werking getreden. Op het project is artikel 9.4.1 Opstellingen van zonne-energie' van toepassing.

Romte foar Sinne geeft de ruimtelijke uitwerking van de provinciale ambities ten aanzien van zonnestroom weer. Het doel voor zonnestroom in 2020 is een opgesteld vermogen van 500 MW voor de provincie als geheel. Om deze doelstelling te realiseren heeft de provincie verschillende uitgangspunten en voorwaarden geformuleerd. Binnen bebouwd gebied van stad of dorp heeft de provincie geen

sturende rol, maar stimuleert zij met een aantal instrumenten, waaronder ruimtelijke bouwstenen, een goede ruimtelijke kwaliteit. Voor het gebied aansluitend aan stads- en dorpsgebied geldt een 'ja, mitsbenadering'. De gemeente wordt gevraagd om een onderbouwing van haar ambitie en keuze: een motivering van de locatiekeuze, op basis van een analyse van mogelijkheden binnen en buiten bestaand stedelijk gebied. Ook is een ruimtelijk inpassingsplan nodig. Het beleid is erop gericht dat omvang en vermogen van de opstelling zijn gekoppeld aan de energiebehoefte van een dorp (of enkele kleinere samenwerkende dorpen), wijk of stad. Participatie van de inwoners in het park wordt sterk bepleit: 'zonnepanelen voor en door het dorp'.

Initiatiefnemers van het voorliggende project zijn voornemens een zonneveld te realiseren om te kunnen voorzien in de energiebehoefte van Wijnjewoude. Het zonneveld moet qua omvang passen bij de vraag van het dorp en past in het energieplan, de integrale visie van het dorp. Daarnaast is de betrokkenheid en het draagvlak van de bewoners in Wijnjewoude een vereiste voor de aanleg van het zonneveld.

Het plan is met de omgeving besproken en in een sessie via de zogenaamde Sinnetafel in aanwezigheid van gemeente en provincie voorbereid. De uitwerking (zie ook hoofdstuk 2) is in lijn van de gesprekken, landschappelijk ingepast.

De locatie valt niet onder het criterium aansluitend aan stads- en dorpsgebied. Om de ontwikkeling doorgang te geven is afstemmingsoverleg gevoerd met de provincie. Voorliggend plan is daarvan het resultaat. Aangezien sprake is van een zorgvuldige inpassing, aansluiting op een bedrijventerrein (RWZI-terrein) en een maatschappelijk gedragen verduurzamingsproject, wordt het reëel geacht dat de provincie Fryslân op grond van artikel 10.1.1 Verordening Romte ontheffing verleent. **(passage na verlenen ontheffing aanpassen bij vaststelling)**

3.2.3 Structuurvisie Grutsk op 'e Romte (2014)

In de nota 'Grutsk op 'e Romte' heeft de provincie Fryslân de kernkwaliteiten zoals benoemd in het Streekplan verder uitgewerkt. Behalve een inventarisatie van de kwaliteiten is 'Grutsk op 'e Romte' vooral bedoeld voor behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren.

Het projectgebied is gelegen in het gebied van de Zuidelijke Friese Wouden, onderdeel van de westelijke helling van het Drents Plateau, hier lag in de voorlaatste ijstijd een dik pak ijs. Gletsjertongen vanuit deze ijskap schuurden van het noordoosten naar het zuidwesten brede, ondiepe (beek)dalen uit. Op dit hele gebied, dat bestaat uit een basis van keileem, is tijdens de laatste ijstijd dekzand afgezet en hebben zich lage, licht glooiende zandruggen gevormd, die als waterscheidingen fungeerden.

Het projectgebied is gelegen in de overgangszone tussen het woudontginningslandschap en het zandrugcultuurlandschap. Het gebied kenmerkt zich door veel afwisseling in open en, op de hogere delen, besloten landschappen met bospercelen en omzoomde weilanden met houtwallen als perceelscheiding. De open landschappen zijn in de lagere delen te vinden en in de open polders die de

overgang vormen naar het laagveengebied. Sloten rondom de kavels vormen hier de perceelscheiding en het landschapsbeeld met open weiden. De schaal van het landschap is midden tot kleinschalig te noemen; grootschalige openheid ontbreekt in het gebied.

Het provinciale belang in de Zuidelijke Wouden is de samenhang tussen de hogere gronden (langgerekte ruggen) en de dalen, die wordt gevormd door de verkaveling, de rangschikking van de bebouwing (lineair) en de singels en houtwallen te behouden. Herstellen en versterken van de visuele relatie tussen de dorpen en het landschap eromheen door verdere dichtslibben van bebouwing in de linten tegen te gaan en door dicht gegroeide doorzichten weer open te maken. Behouden van het patroon (ritme, volume, kleur en oriëntatie) van de bebouwingslinten op de hogere ruggen en de langgerekte hoogveen-ontginningen. Stimuleren doorontwikkeling van individuele erven (particulier opdrachtgeverschap) en bescheiden reeksen van (kleine) bebouwingsstructuren en rijen eventueel in de lengterichting van de landschapsstructuur. Stimuleren van de karakteristieke groene erfscheidingen en tuinen, die het beeld van dit gebied mee bepalen.

Zoals blijkt uit de landschappelijke inpassing, zie hoofdstuk 2, is met voorliggend project ingespeeld op de kenmerken van het landschap en daarmee sluit het aan bij de uitgangspunten van de structuurvisie.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie 2015 - 2030 (2015)

In deze visie zijn voor elk type landschap kernkwaliteiten benoemd. Het projectgebied is gelegen in het Woudontginningslandschap. De woudontginningen zijn ontstaan vanaf de 13e eeuw vanuit de beekdalen en dekzandruggen. Een bijzondere vorm van ontginning met opstreckende kavels van bouwlanden, heidevelden en hooilanden. Het rechtlijnige wegenpatroon over de dekzandrug vormt de ruimtelijke basis voor dit landschapstype. Kenmerkend is het voorkomen van twee parallelle wegen. De binnenweg loopt langs het hoogste deel van de dekzandrug en is de basis voor het oudste bebouwingslint. De buitenweg is gelegen op de overgang van rug naar beekdal. Zo is het dorpslint: Terwispel, Lippenhuizen, Hemrik, Wijnjeterp en Duurswoude ontstaan.

Het gemeentebestuur van Opsterland acht het van groot belang de bestaande natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden te behouden en, waar mogelijk, te versterken. Voor de woudontginningen betekent dat: de oostwest lopende, besloten, dekzandruggen, met daartussen het relatief open beekdal, bepaalt in hoofdlijnen de structuur van het gebied en geeft een duidelijke gerichtheid. Om deze opbouw goed herkenbaar te houden, is het belangrijk de kleinschalige beslotenheid van de dekzandruggen te waarborgen met houtsingels en bosstroken.

Zoals blijkt uit hoofdstuk 2, houdt voorliggend project rekening met deze uitgangspunten van de Omgevingsvisie.

3.3.2 Coalitieakkoord Opsterland 2018-2022 "Brêge nei de takomst". (2018)

In het coalitieakkoord worden de volgende beleidskaders geschetst voor duurzame energie-opwek. Op het gebied van duurzaamheid staan we door het klimaatakkoord van het Kabinet als gemeente voor een grote uitdaging. Dat zal moeten gebeuren door te besparen op energie en door ruimte te bieden aan (grote) investeringen op het gebied van zonne-energie.

We willen in 2035 als gemeente energieneutraal zijn. Dat doen we door te besparen op energie en door grote investeringen mogelijk te maken in (vooral) zonne-energie. Maar wij gaan verder: de komende vier jaar gaan wij 100 ha grond benutten om 100.000 MWh eigen energie op te wekken.

Ieder dorp in onze gemeente heeft in 2021 een eigen duurzaamheidsplan ontwikkeld. Daarnaast helpen we de dorpen bij het opstellen van een duurzaamheidsplan per dorp, om aan die ambitie van energieneutraal in 2035 te kunnen voldoen. De aanpak van Wijnjewoude staat daarbij model.

Het is duidelijk dat voorliggend project past bij de duurzaamheidsvisie uit coalitieakkoord.

3.3.3 Ambitiedocument zonne-energie (2016)

In dit ambitiedocument worden de concrete randvoorwaarden beschreven voor zonne-energie installaties in Opsterland. De grootte van een zonnepark moet passen bij een dorp of kern. De omvang voor een park is gerelateerd aan de omvang van het dorp. Het zonnepark moet qua schaalniveau passen bij de schaal van een dorp. Dit betekent dat voor kleine dorpen geen grote bedrijfsmatige ontwikkelingen passend zijn. Wel is er ruimte om met bijvoorbeeld meerdere dorpen gezamenlijk op één plek een park te ontwikkelen.

Belangrijk is dat een zonnepark past binnen de verkaveling van het landschap en bij de dorpen kan rekenen op draagvlak uit de Mienskip. De omvang van een park kan onder deze randvoorwaarden variëren van 2 ha tot bijvoorbeeld 10 ha.

RANDVOORWAARDEN EN SPELREGELS

- Maat en schaal afgestemd op het naastgelegen dorp. Combinaties tussen dorpen mogelijk.
- Aansluitend aan- en op bedrijventerreinen.
- Zichtbaar langs infrastructuur: gericht op de weg. Bij zichtbaarheid geldt eenheid en rust in het beeld.
- Goed ingepast in coulisselandschap.
- Lage panelen in open landschap.
- Draagvlak uit de Mienskip voor de ontwikkeling, (mogelijkheid voor participatie).
- Kleinschalige duurzame energieopwekking op perceel niveau is mogelijk (regels hiervoor staan in het plan buitengebied).
- De legesverordening is zodanig aangepast dat kleinschalige constructies voor ondersteuning volledig vrij van leges zijn. Bij grootschalige projecten is een limiet gesteld aan de leges.

Wijnjewoude wordt aangemerkt als een kansrijke locatie.

Het projectgebied is gelegen aan de rand van Wijnjewoude en het buurtschap Klein-Groningen en vindt aansluiting op het naastgelegen bedrijventerrein en de voormalige rioolwaterzuivering. De op te wekken duurzame energie wordt gebruikt voor de behoefte van het dorp. Daarnaast wordt de zonneweide landschappelijk ingepast.

3.4 Resumerend

Op alle relevante beleidsonderdelen van Rijk, provincie en gemeente is voorliggende ontwikkeling als passend te beoordelen. Hierbij de kanttekening dat, zoals beschreven in paragraaf 3.2.2, de provincie akkoord geeft op het project.

In de volgende hoofdstukken wordt op milieuaspecten en uitvoerbaarheid ingegaan.

4 Milieuaspecten

4.1 Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Eventuele geluidhinder zou door transformatoren kunnen ontstaan. Het betreft transformatoren die vergelijkbaar zijn aan die in woonwijken. Voor transformatorstations (een buitengewoon conservatieve benadering van de te plaatsen transformatoren) geldt een te hanteren afstand van 30 m. De afstand van transformatorstations zal ten minste 30 m ten opzichte van de dichtstbijzijnde woning bedragen. Omgekeerd is een zonnepark geen kwetsbaar, of gevoelig object. Een zonnepark levert geen beperkingen op voor inrichtingen in de omgeving.

Conclusie: het aspect bedrijven en milieuzonering staat de ontwikkeling niet in de weg.

4.2 Reflectie en duisternis

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter niet veel reflecties om de eenvoudige reden dat licht dat gereflecteerd wordt niet effectief is voor het opwekken van elektriciteit. Het percentage reflecties gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval. De reflecties (voor zover nog aanwezig) hangen daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie.

Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van minder dan 35 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten. De zuidgerichte panelen staan bovendien op grote afstand van woningen (ca. 500 meter) en in het tussenliggende gebied is bovendien sprake van opgaande begroeiing (houtsingels en laanbeplanting).

Conclusie: met betrekking tot duisternis kan worden opgemerkt dat het project geen lichtuitstraling zal hebben. Er is op het terrein geen sprake van verlichting.

4.3 Erfgoed

WET- EN REGELGEVING

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2020 in werking treedt.

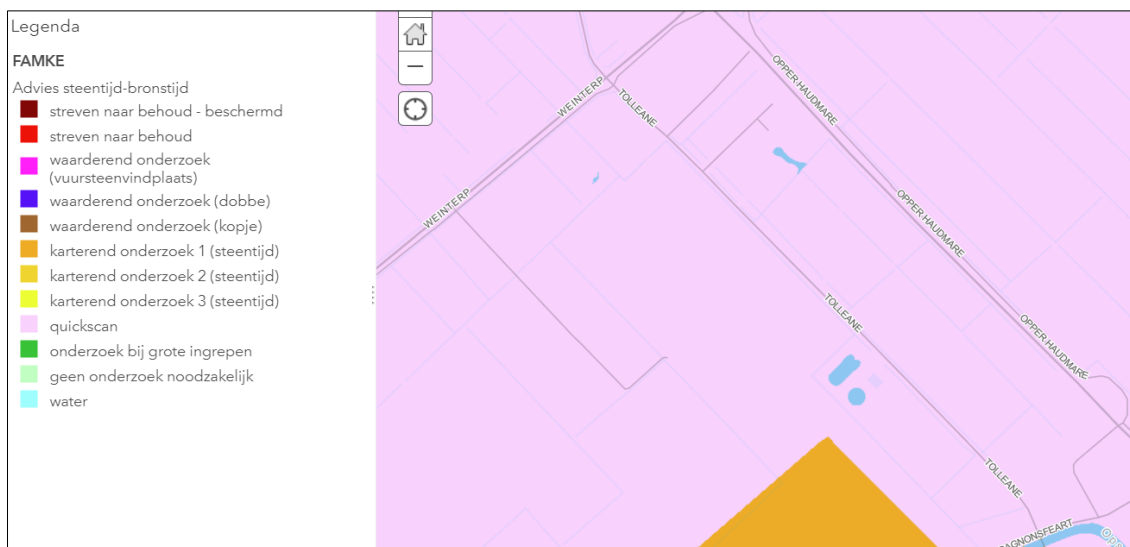
Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aan gegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

4.3.1 Archeologie

Aan de hand van de provinciale Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) en de gemeentelijke FAMKE is achterhaald welke archeologische beschermingsregimes van toepassing zijn op het projectgebied.

STEENTIJD-BRONSTIJD

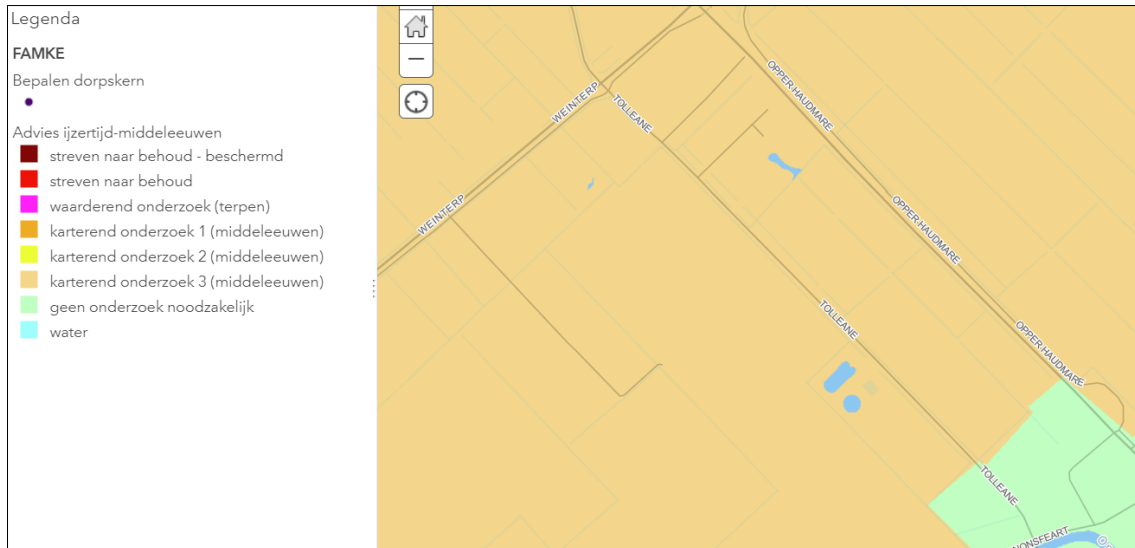

Figuur 3. Uitsnede FAMKE-kaart, periode steentijd-bronstijd

Voor de periode steentijd-bronstijd geeft de provincie Fryslân het advies quickscan (steentijd). Van deze gebieden wordt vermoed dat eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord

zijn, maar dit is niet met zekerheid te zeggen. De provincie beveelt daarom aan om bij ingrepen van meer dan 5.000 m² een quickscan te verrichten.

IJZERTIJD-MIDDELEEUWEN

Figuur 4. Uitsnede FAMKE-kaart, periode ijzertijd-middeleeuwen

Vanuit de periode ijzertijd-middeleeuwen wordt het advies gegeven voor karterend onderzoek 3. In deze gebieden kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode ijzertijd-middeleeuwen. Het gaat hier dan met name om vroeg en vol-middeleeuwse veenontginningen. Daarbij bestaat de kans dat er zich huisterpjes uit deze tijd in het plangebied bevinden. Ook de wat oudere boerderijen kunnen archeologische sporen of resten afdekken, hoewel de veengronden eromheen al afgegraven zijn. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 5.000 m² een historisch en karterend onderzoek te verrichten.

IMPACT PLANVOORNEMEN OP ARCHEOLOGIE

Het planvoornemen richt zich op de plaatsing van zonnepanelen. De panelen worden op stellages gezet die zijn voorzien van betonnen voetblokken of van paalfundering. In het laatste geval gaat het om palen die net als afrasteringspalen, de grond in gedreven worden zonder dat graafwerkzaamheden nodig zijn. Er zal ook geen sprake zijn van heiwerkzaamheden.

Het aanbrengen van kabels en leidingen zal zo veel mogelijk in de constructie van de panelen worden ondergebracht. Slechts in geringe mate worden stroomkabels ingegraven (tot maximaal 1 meter diep). Voor de plaatsing van de transformator-unit op het terrein van de RWZI zal mogelijk een fundering worden ondergebracht. Dit betreft alsdan een zeer geringe oppervlakte.

Conclusie: op grond hiervan is de verstoring van de ondergrond dermate gering dat er geen aanleiding is voor het doen van historisch en karterend onderzoek. Aangezien de totale omvang van het plangebied groter is dan 5.000 m² is ter zekerstelling van de provinciaal archeologische advieslijn een

voorwaardelijke bepaling zinvol die uitdrukkelijk benoemt dat bodemversturende activiteiten beperkt blijven tot een oppervlakte < 5.000 m².

4.3.2 Cultuurhistorie

Binnen het plangebied zijn geen specifieke overige cultuurhistorische waarden aanwezig. Voor wat betreft de cultuurhistorische en landschappelijke kenmerken: deze zijn meegewogen bij de totstandkoming van de landschappelijke inpassing.

Conclusie: qua cultuurhistorie is het voorliggend plan uitvoerbaar

4.4 Ecologie

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. In deze wet is zowel de bescherming van de flora en faunasoorten vastgelegd, als ook de bescherming van specifieke natuurgebieden (Natura 2000-gebieden). De Wnb vervangt onder andere de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, waarin voorheen respectievelijk de soortenbescherming en de gebiedsbescherming geregeld was. Naast de Wet natuurbescherming zijn ook de provinciale structuurvisie en verordening relevant voor de gebiedsbescherming. Hierin is onder meer het behoud en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS) geregeld.

Om de uitvoerbaarheid van een ruimtelijkplan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden nodig. Dit onderzoek is uitgevoerd op 12 augustus 2019. De resultaten zijn als bijlage opgenomen en vormen daarmee integraal onderdeel van voorliggend document. Hierna halen we slechts de conclusies van het rapport aan.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

De AERIUS- berekening¹ moet uitwijzen of er negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde gebieden zullen optreden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

¹ Op moment van schrijven is de AERIUS-calculator niet vrijgegeven vanwege een herziening. Wel kan worden gesteld dat stikstofdepositie zich alleen in de aanlegfase zou kunnen voordoen. Voor de gebruiksfase geldt dat er geen noemenswaardige stikstofdepositie plaats vindt en sterker nog, ertoe bijdraagt dat uitstoot vermindert omdat hiermee verbruik van fossiele brandstof vanuit de directe omgeving wordt verminderd. Het project koerst immers op Wijnjewoude Energie Neutraal.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

4.5 Bodemkwaliteit

Het Besluit Bodemkwaliteit streeft naar duurzaam bodembeheer waarbij een balans gezocht wordt tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu enerzijds en het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen anderzijds. Het Besluit bevat regels voor kwaliteitsborging (Kwalibo), bouwstoffen, grond en baggerspecie. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet de vraag worden gesteld of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Het uitgangspunt hierbij is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet. Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken geen gebouw zijnde, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Het projectgebied bestaat uit grasland. Er zijn geen indicaties dat er op dit moment sprake is van bodem- en/of grondwatervervuiling. Volgens de bodemkwaliteitskaart is de kwaliteit van de bodem AW2000. Deze grond kan als schoon worden bestempeld en is vrij toepasbaar.

Het gebruik van het projectgebied als zonnepark heeft geen invloed op de bodemkwaliteit of op een eventueel hernieuwd agrarisch gebruik in de toekomst. Bodemonderzoek kan derhalve achterwege blijven.

Conclusie: de kwaliteit van de bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg.

4.6 Water

Op grond van artikel 3.1.6 uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin dient te worden ingegaan op de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder. Het desbetreffende plangebied ligt in het beheergebied van Wetterskip Fryslân.

INRICHTING PROJECTGEBIED

Het verharde oppervlak neemt door de realisatie van het zonnepark nauwelijks toe. Het betreft dan de constructie waarop de panelen rusten en de plaatsing van een transformatorhuisje.

De zonnepanelen veroorzaken geen gesloten grondoppervlakten. Het hemelwater kan tussen de panelen door in de bodem infiltreren. De onderhoudspaden en het wandelpad zullen onverhard dan wel waterdoorlatend (natuurpad middels bijvoorbeeld houtsnippers) worden uitgevoerd.

Het totale oppervlak aan verharding blijft beneden de compensatienorm.

BESCHRIJVING GEVOLGEN WATERHUISHOUDING

De waterhuishoudkundige situatie zal door de realisatie van het zonnepark niet tot nauwelijks wijzigen. Het regenwater zal van de zonnepanelen afspoelen op de bodem. Het regenwater stroomt af de vrije ruimte tussen de opstellingen. Daar wordt geen gesloten verharding aangelegd; het regenwater kan onbelemmerd infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De zonnepanelen en de constructie wordt uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen. Het plan zal een geringe invloed hebben op de waterhuishouding.

UITKOMSTEN WATERTOETS

Op 4 september is voor het projectgebied een digitale watertoets aangevraagd. In de bijlage van dit rapport is het wateradvies toegevoegd. Uit de resultaten van dit wateradvies korte procedure komt naar voren dat bij toename bebouwd of verhard gebied van meer dan 1500 m² in het landelijk gebied er compensatieregels van kracht zijn. Zoals hierboven beschreven is dat hier niet aan de orde.

In het wateradvies wordt gewezen op het aandachtsgebied van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZIT). Hiervoor is de gemeente bevoegd gezag. Het Wetterskip adviseert om rekening te houden met de geurcontouren. Buiten het feit dat geurcontouren voor de onderhavige functie geen aspect van zorg vormen, is de RWZI inmiddels buiten gebruik.

Conclusie: op het aspect Water is voorliggend plan uitvoerbaar.

4.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of bekend kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig).

Conclusie: uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

4.8 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud van de zonneparken. Luchtverontreiniging is daardoor niet aan de orde.

Conclusie: het aspect luchtkwaliteit staat de realisatie van het zonnepark dan ook niet in de weg.

4.9 Milieueffectenrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Zonneparken staan als zodanig niet op de D-, of C-lijst. Wel zijn er twee activiteiten op de D-lijst waar zon onder lijkt te kunnen vallen:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water.

Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied². De ontwikkeling van een zonnepark met een omvang zoals in dit project begroot kan niet onder categorie D9 wordt geschaard, behalve in het geval dat een zonnepark onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject.

Ook categorie D22.1 is niet van toepassing aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is, om hieronder te vallen. In dit geval is dus voor zonneparken geen vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

² http://wetten.overheid.nl/BWBR0020748/2014-01-01#Hoofdstuk1_Artikel1

Conclusie: gelet op de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de milieueffecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat ook anderszins er geen aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 Grondexploitatie

Op grond van artikel 6.12 Wro stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. Wat onder grondexploitatie als een bouwplan moet worden verstaan, is in artikel 6.2.1 Bro aangegeven. Hieruit blijkt dat het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing niet als bouwplan wordt aangemerkt.

Een gebouw dat met ten minste 1.000 m² bruto vloeroppervlakte wordt uitgebreid, wordt wel als bouwplan aangemerkt. Het voorliggende planvoornemen is echter dusdanig beperkt dat derhalve niet van een bouwplan kan worden gesproken. Er hoeft daarom geen exploitatieplan in het kader van de Grondexploitatiewet als onderdeel van de Wro te worden opgesteld.

5.1.2 Realisatiekosten en financiële uitvoerbaarheid

De kosten voor de bouw, alsook de kosten voor de noodzakelijke onderzoeken, vanwege voorliggende ruimtelijke onderbouwing worden door initiatiefnemer gedragen. De kosten voor de gemeente betreffen de gebruikelijke kosten voor de planbegeleiding. Deze kunnen worden gedekt uit de legesheffing.

Initiatiefnemer van het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing is een private partij. De kosten voor realisatie van het planvoornemen komen voor rekening van de initiatiefnemer.

5.1.3 Planschade

Door het verlenen van de omgevingsvergunning is er de kans dat door eigenaren van gronden in de directe omgeving van het projectgebied bij de gemeente op grond van artikel 6.1 Wro een verzoek tot tegemoetkoming in de planschade wordt ingediend. Diegenen die schade lijden omdat hun onroerend goed in waarde vermindert, kunnen de schade verhalen (voor zover deze redelijkerwijs niet voor de aanvrager behoort te blijven) wanneer dit boven de 2% van de waarde van het onroerend goed uitkomt. Afspraken over de mogelijke kosten die samenhangen met deze tegemoetkoming in de planschade zijn in de tussen initiatiefnemer en gemeente overeengekomen anterieure overeenkomst opgenomen.

5.1.4 Conclusie

Voorgaande betekent dat de uitvoerbaarheid van het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid wordt belemmerd.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Procedure om omgevingsvergunning

In art. 3.10 Wabo is bepaald dat voor de in deze ruimtelijke onderbouwing bedoelde omgevingsvergunning de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in dit artikel van toepassing is. Na aankondiging in de Staatscourant en publicatie op www.overheid.nl wordt de ontwerp-omgevingsvergunning gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen op het ontwerp naar voren brengen. Deze procedure is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 3.4.

De beslistermijn op de ontwerp-omgevingsvergunning van zes maanden begint te lopen daags na ontvangst van de aanvraag (art. 3.12, lid 7 Wabo). Deze beslistermijn mag eenmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12, lid 8 Wabo). Na vaststelling van de omgevingsvergunning maakt het bevoegd gezag het vaststellingsbesluit bekend. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor jo. Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012).

Op de ontwerp-omgevingsvergunning moet tevens het overleg als bedoeld in art. 3.1.1 Bro worden gevoerd (art. 6.18 Bor). Indien door Gedeputeerde Staten of de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een zienswijze is ingediend en deze zienswijze niet volledig is overgenomen, wordt het vaststellingsbesluit na zes weken na de vaststelling van de omgevingsvergunning bekendgemaakt. Uiterlijk zes weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de sector bestuursrecht van de rechtbank en eventueel hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS).

5.2.2 Overleg ex. Art. 3.1.1 Bro

In het kader van het bestuurlijk vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro wordt deze ruimtelijke onderbouwing aan verschillende maatschappelijke instanties voorgelegd voor een reactie. In het geval overduidelijk is dat er geen belangen van toepassing zijn, kan hiervan worden afgezien. Zo is overleg met het Rijk niet noodzakelijk als rijksbelangen geen rol spelen.

5.2.3 Tervisielegging ontwerp

Met het ter visie leggen van de ontwerp-omgevingsvergunning stelt de gemeente een ieder in de gelegenheid om kennis te kunnen nemen van, alsmede te reageren op, de inhoud van het planvoornemen.

5.2.4 Conclusie

Voorliggende onderbouwing motiveert de passendheid van de beoogde ontwikkeling. Voor de beleidsmatige afstemming met de provincie is een verzoek tot ontheffing aan de orde. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning dient een voorwaardelijke bepaling te worden opgenomen voor wat betreft archeologische waarden (zie paragraaf 4.3.).

Bijlagen

Bijlage 1. Verslaglegging voorbereidingen

- 1a. Artikel uit Ban - opgesteld door buurtvereniging Klein Groningen
- 1b. Verslag Sinnetafel-sessie
- 1c. Verslag overleg bestuur Klein Groningen

1a. Artikel uit Ban - opgesteld door buurtvereniging Klein Groningen

WEN, Klein Groningen en zonne-energie

Midden in de zonnige zomer was er post van WEN om een week later tijdens een informatieavond mee te denken over een zonnepark bij de oude RWZI op Klein Groningen. In Klein Groningen wisten we dat er plannen waren om op het terrein van de RWZI iets met zonne-energie te gaan doen.

Deze zomer ging het opeens allemaal heel snel, het zonnepark zelf werd veel groter, 6,5 ha, wat meer is dan de grootte van de buurtschap. Ook de ligging aan alle kanten van de oude RWZI en van het industrieterrein tot strak tegen de huizen van Klein Groningen was nieuw voor ons op de buurtschap. Het feit dat de informatieavond een week later, middenin de bouwvak was, terwijl veel buurtgenoten op vakantie zouden zijn, hielp niet mee. Met andere woorden: we voelden ons overvallen in Klein Groningen door de plotselinge grootte en de snelheid waarmee alles nu opeens geregeld moest worden.

In september, tijdens de volgende informatieavond in De Swingel waren meer omwonenden aanwezig maar het bleef rommelen. Dit resulteerde in 6 stemmen tegen het park. We zaten nog niet op dezelfde lijn en via de buurtvereniging hebben we als buurt ingesproken bij de raadvergadering van de gemeente van 25 september jl.

Samen

WEN is erg van samen en wij willen ook samen. Daarom hebben de buurtvereniging van Klein Groningen en WEN samen besloten nog een informatieavond te organiseren. Dit keer specifiek voor de buurt om vragen en onzekerheden bespreekbaar te maken. Dit was zaterdagavond 7 oktober. Aanwezig waren 29 personen uit de buurt en directe omgeving van het zonnepark. Er was volop ruimte voor vragen en die kwamen er: waarom zo groot, kan het niet dichterbij het dorp, waarom niet op de daken bij bedrijven en particulieren, hoe zit het met alternatieve locaties, kunnen we niet meedoen met het IJsselmeerpark, hoe zit het met draagvlak en waarom zo'n haast.

Alle vragen zijn aan bod gekomen, ook waarom WEN er is, wat het is en hoe WEN werkt. Dat de haast veroorzaakt werd door de deadline van de subsidieverstrekker, dat het daardoor opeens allemaal heel snel ging en dat de RWZI zo'n handige locatie is vanwege de grote stekker die er ligt. De postcoderoosregeling kwam wederom aan bod. Belangrijk ook dat de subsidie geen zak met geld is maar dat er verrekend wordt met wat er opgewekt wordt per kWh. Alternatieve locaties zijn nog niet van de baan. Bakkeveen wil ook een zonnepark, misschien is dit te combineren? Een ander idee is om energie op te slaan in de oude RWZI, een innovatieve ontwikkeling in de energiebranche. Het beste dat iedereen nu kan doen is zelf zonnepanelen op het dak leggen want de salderingsregeling loopt nog tot 2023. En daarnaast besparen. Als we allemaal beter besparen kan bij elk huishouden de rekening omlaag.

Draagvlak voor zonne-energie in Klein Groningen

Aan het einde van de avond bleek dat er draagvlak is voor een zonnepark op de buurt, met enkele aanpassingen. Er is geen draagvlak voor zonnepanelen tussen het industrieterrein en het buurtschap, noch om een deel van het bosje te kappen. Wel is er ruimschoots draagvlak voor het opwekken van zonne-energie. Drie leden van buurtvereniging Klein Groningen hebben toegezegd mee te willen denken hoe dit het handigst kan voor het hele dorp.

Kortom Klein Groningen zegt JA tegen zonne-energie en kijkt samen met WEN hoe dit het slimst te realiseren is voor het hele dorp.

 namens buurtvereniging Klein Groningen

1b. Verslag Sinnetafel-sessie

Verslag Sinnetafels Wijnjewoude

Waar: Dorpshuis Wijnjewoude

Wanneer: 9 mei 2019

1. Opening en presentatie

- opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.
- De aanwezigen stellen zich aan elkaar voor.
- vertelt over het doel en de opzet van de Sinnetafels. Hij vertelt dat de Sinnetafels een initiatief is, dat vanuit de provincie Fryslân is ontwikkeld om energieinitiatieven te laten versnellen. Twee jaar geleden is er een pilot gestart met zes initiatieven, deze initiatieven vormen een leidraad waaruit andere initiatieven nu hun informatie kunnen putten.
- De Sinnetafel kent vijf uitgangspunten:
 1. Met alle betrokken partijen
 2. Voldoende tijd om zorgvuldig stappen te maken
 3. Streven naar integrale oplossing
 4. Werken aan acceptatie
 5. Zo vroeg mogelijk
- vertelt dat de Sinnetafel start met een startoverleg waar hulpvragen worden vastgesteld. Het startoverleg bestaat vervolgens uit drie fases: de oriëntatiefase (1), in deze fase wordt er richting geven aan een idee; de locatiefase (2), in deze fase worden er verschillende locaties onderzocht; de inrichtingsfase (3), in deze fase wordt er gekeken naar de ruimtelijke en maatschappelijke inpassing van het plan.

2. Presentatie van initiatiefnemer van WEN

- WEN is opgericht in 2015. Het doel van WEN is om zoveel mogelijk duurzame energie op te wekken en de energie binnen het dorp te gaan gebruiken. Een integraal plan voor boeren en particulieren is al ontwikkeld voor zonnepanelen op daken.
- een van de initiatiefnemers voor het ontwikkelen van een zonnepark, geeft aan dat het dorp drager zou moeten zijn van dit initiatief.
- Thema's die WEN belangrijk vindt is mestvergisting (gasvraag) en opwekking van elektriciteit (elektriciteitsvraag).
- geeft dat er een plan ontwikkeld is om het zonnepark te plaatsen op de oude plek van het RWZI maar geeft ook aan deze open staan voor ideeën om het zonnepark op een andere plek te realiseren.
- geeft aan dat ze met het huidige plan geen vergunning hebben gekregen en dat ze om deze reden graag met alle betrokkenen nogmaals aan tafel willen gaan.
- Een filmpje over het mogelijke plan wordt getoond.

- [REDACTED] geeft aan dat de provincie heeft aangegeven dat het zonneveld volgens provinciaal beleid moet aansluiten op de bestaande bebouwing van het dorp. [REDACTED] geeft aan dat het dorp dit niet ziet zitten.
- Aanpassingen en opties voor het aanpassen van het huidige plan wordt besproken.
- [REDACTED] geeft aan dat ze graag hadden gezien dat Staatsbosbeheer ook aanwezig was deze avond omdat en deel van het bos, waar het plan mogelijk op gerealiseerd wordt, in het beheer is van Staatsbosbeheer.
- [REDACTED] geeft aan dat Klein Groningen in de toekomst het meeste impact zal ondervinden van het plan.

3. Provinciaal beleid

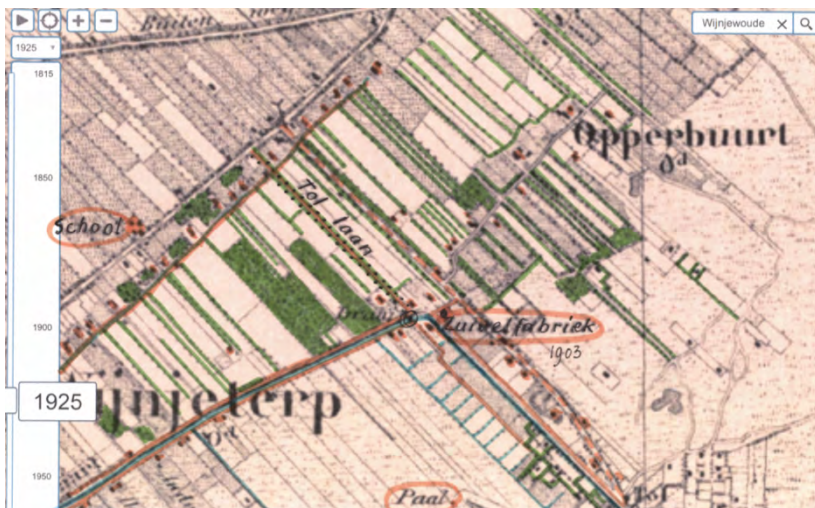
- [REDACTED] geeft aan dat de locatie die aangewezen is door WEN een goede optie is. Voorkeur gaat uit om het bosje te behouden. Mocht het zover komen dat dat het bosje toch gekapt moet worden dan is een goede motivatie inclusief ecologisch onderzoek nodig. Daarnaast is het dan noodzakelijk dat er dan een plan komt voor boscompensatie.
- Vraag vanuit Sybrand: Geven de provinciale beleidskaders op dit moment voldoende ruimte voor de Regionale energiestrategie?
- [REDACTED] geeft aan dat ze ver kunnen komen met de huidige beleid en weet niet of er veranderingen gaan komen in de toekomst.
- [REDACTED] geeft aan dat er geen rode contour ligt rondom het aangewezen gebied. Er ligt wel een rode contour rondom Wijnjewoude. [REDACTED] geeft aan dat er een ontheffing verleend kan worden mocht er buiten de rode contour een zonneveld gebouwd worden. Er moet dan goed gemotiveerd worden waarom dit noodzakelijk is.
- [REDACTED] geeft altijd aan dat er bij dit soort projecten sprake is van maatwerk en dat dit ook de reden is dat deze Sinnetafel georganiseerd wordt.

4. Randvoorwaarden vanuit de Gemeente

- De gemeente geeft aan dat in de jaren '50 een bosgebied is gerealiseerd en dat dit bos in beheer is gekomen van Staatsbosbeheer. In de jaren '60/'70 speelde de vraag waar een RWZI gerealiseerd kon worden en het oog was gevolgen op de huidige locatie van het RWZI mede door de nabijheid van de Compagnonsvaart. Planologisch is destijds de keuze gemaakt om een deel van het ruilverkavelingsbos in te zetten voor deze Nutsvoorziening. Er is toen direct rekening gehouden met een uitbreiding voor de RWZI; het stuk bos dat nog in takt is, is bedoeld om rekening te houden met de uitbreiding van het RWZI.
- Daarnaast geeft de gemeente aan dat ze ambitie heeft voor het realiseren van zonne-energie en dat het gemeentelijk beleid aansluit op het provinciaal beleid.

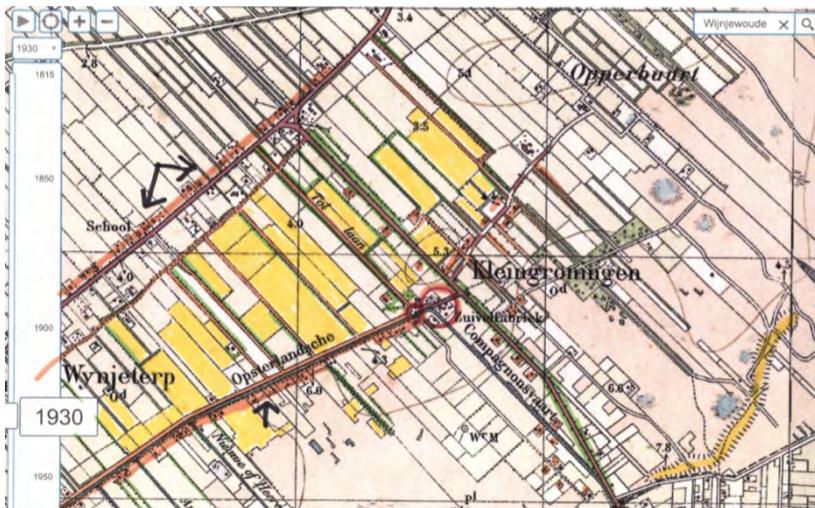
5. Presentatie Greet: analyse landschapshistorie

- Greet geeft aan dat het gebied interessant is omdat het gebied vaak van vorm en structuur is veranderd.
- Greet geeft een presentatie aan de hand van een aantal historische kaarten.

Kaart 1925

Tot aan de vaart was het gehele landschap vol met bos en houtsingels. De Tollaan was een laan met bomen, ingericht door de Staat. In de knik van de vaart is de zuivelfabriek gekomen belangrijk element daarbij is dat er draaibrug geplaatst is zodat er boten door konden varen. In de kaart zie je vier manieren hoe nederzettingen zijn ontstaan: lintbebouwing aan de noordzijde, arbeidswoningen bij de zuivelfabriek, bebouwing bij de Opperbuurt en bebouwing bij de vaart.

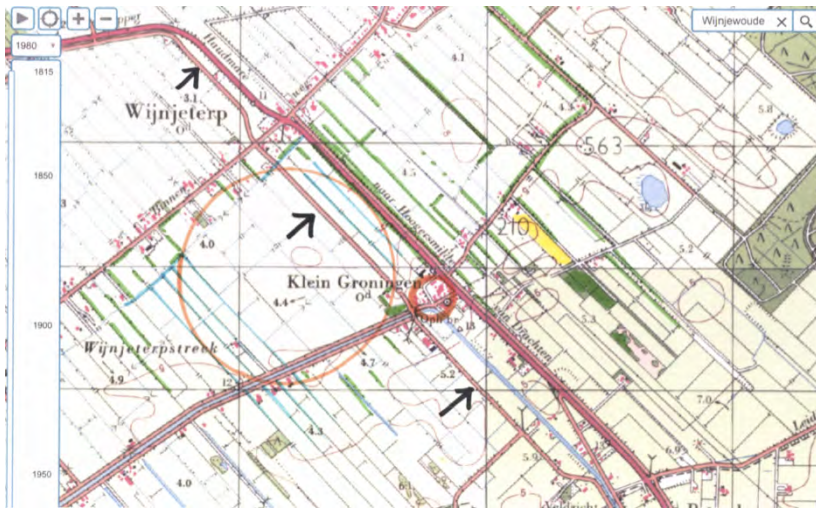
Kaart 1930

Al het bos is gekapt, grotendeels is er bouwland voor terug gekomen. Wegen ontstaan bij het oude kerkpad. Openlandschap met veel koren, vlas en tarwevelden. Meer bebouwing rondom de zuivelfabriek. Rondom de school is er bebouwing langs de weg gekomen. Tussen de twee linten is de bebouwing hetzelfde gebleven.

Kaart 1965

De Tollaan is verdwenen. Het landschap is gesloten en er is meer afwisseling tussen bouwland en weiland. Aan weerszijde van de weg tussen de linten is het redelijk gesloten.

Kaart 1980

Belangrijke periode waarin alle beplanting is verdwenen. Het landschap tussen de linten is volledige kaal en er zijn sloten gekomen. Aan de overkant van Klein Groningen is nog wel wat beplanting. De kop van het gebied ligt aan de westzijde van Klein Groningen.

Kaart 1985

Het dorpsbos is in deze periode ontwikkeld. De twee linten waren kaal en leeg maar een verbinding ontstaat door groen te koppelen. Daarnaast wordt er aan de oostzijde van Klein Groningen een bos ontwikkeld. Het doel van deze ontwikkeling is om het openlandschap wat geslotener te maken.

Kaart 2010

Men zoekt naar een verbinding tussen de twee linten.

- Greet geeft aan dat vanaf de N381 aan de zuidkant van het dorp het zonnepark waarschijnlijk goed zichtbaar is.
- Het advies van Greet is om een beslissing te maken bij welke kern het zonnepark hoort, Klein Groningen of bij de Nijeterp Greet geeft aan dat het dorpsbos een functie heeft voor het gebied.

6. Aan de slag!

- Na de verschillende presentaties gaan de aanwezigen uiteen in twee groepen om op een kaart aan te geven waar het zonnepark gebouwd zou kunnen worden.

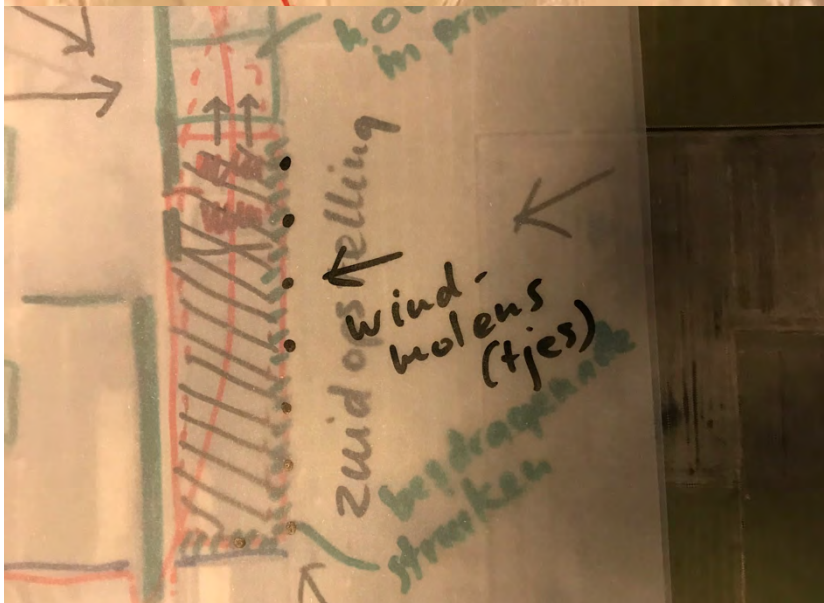
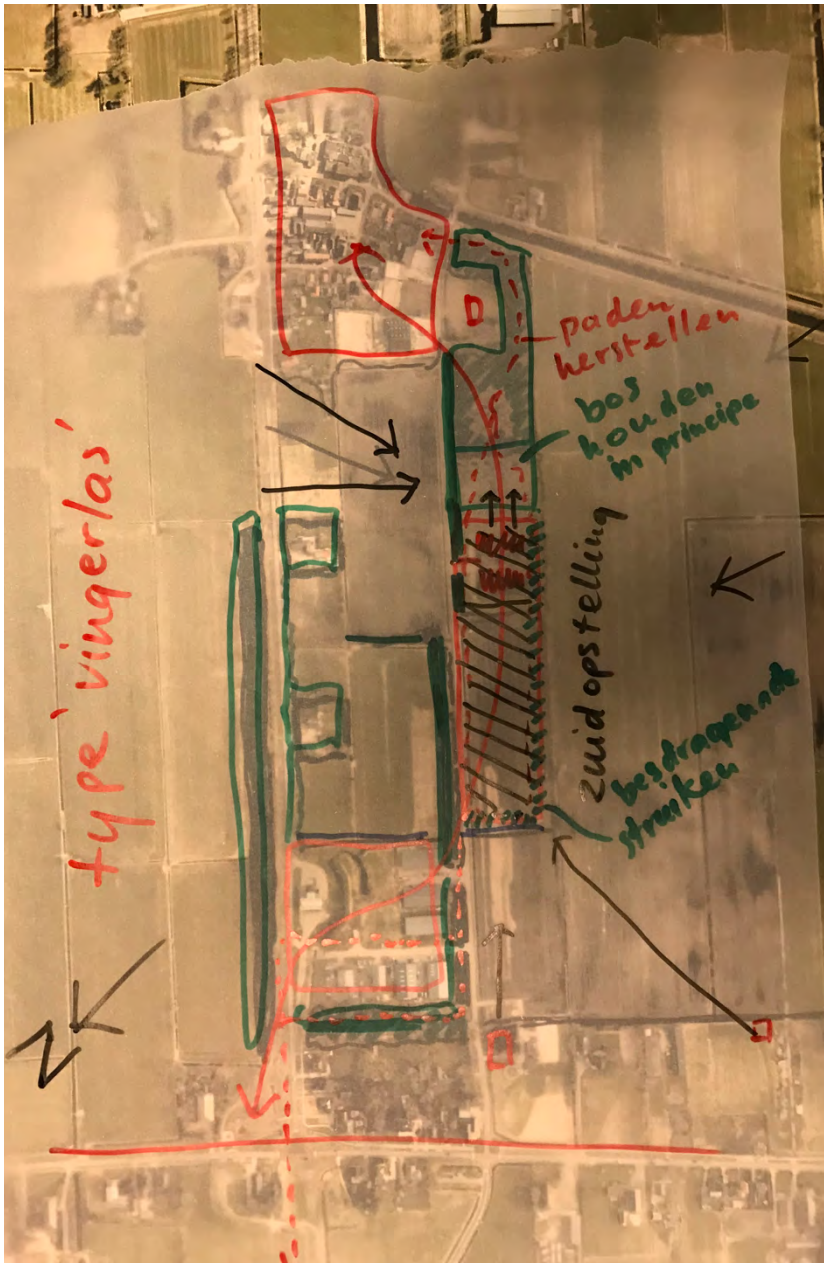

7. Terugkoppeling

Uitkomsten groep 1:

- Groep 1 geeft aan dat ze begonnen zijn om de landschappelijke analyse van Greet op papier te zetten. Stilgestaan is bij het idee dat het zonneveld moet horen bij Klein Groningen of bij Nijeterp
- Er is gekozen om het bosje in stand te houden en de zonnepanelen aan de noordzijde tot 1,5 ha te koppelen.
- Eventueel afspraken maken met Staatsbosbeheer om het bosje op te knappen zodat bezoekers erdoor kunnen wandelen.
- Vanuit ruimtelijke inpassing in het open gebied is het gek om vanaf de zuidzijde een grote singel neer te zetten, er zal dan schaduw komen op de panelen. Het zicht van de zonnepanelen kan weggenomen worden door er een klein walletje te plaatsen.
- Graag zou groep 1 in het plan aandacht willen zien voor de biodiversiteit door natuurlijk vriendelijk randen te maken tussen de panelen. Dit kan bevorderd worden door te letten op de opstelling van de panelen, zo is er ook een oost-west opstelling mogelijk. Voorkeur gaat uit naar een lage opstelling, dan komt je wel in de knel met de biodiversiteit maar er kan voor gekozen worden om het zonneveld compact te houden zodat er aan de randen ruimte is voor de biodiversiteit.

Uitkomsten groep 2

- Het plan van groep 2 komt sterk overeen met het plan van groep 1.
- Groep 2 heeft besloten om het verhaal van Greet over het cultuurhistorische landschap niet te volgen. De provincie wil namelijk dat het zonneveld in verbinding staat met het stedelijk weefsel. Besloten is om niet alleen te focussen op het bosje maar ook op de wal aan de noordkant.
- Voorstel om de paden te herstellen en op deze manier de twee buurtschappen met elkaar te verbinden.
- Zuidopstelling van de zonnepanelen heeft de voorkeur.
- Groep 2 ziet liever geen uitbreiding naar de zuidkant van het dorp omdat het zonneveld dan niet meer in verbinding staat met de twee buurtschappen.

Windmolens:

- Optie is om EAZ windmolens te plaatsen aan de zuidzijde, zodat het goed zichtbaar is dat het gaat om een energiepark.
- Daarnaast kan door de toevoeging van windmolens ook 's nachts energie opgewekt worden.
- De hoeveelheid ruimte die hiervoor nodig is zal nader bepaald moeten worden.

8. Discussie

- [REDACTED] geeft aan dat hij positief staat tegenover beide plannen. [REDACTED] geeft aan dat een eenduidige lijn in het plan goed werkt. Hij vindt het fijn dat het bos kan blijven staan en er aan de zuidwestzijde zonnepanelen komen.
- [REDACTED] geeft echter ook aan dat hij het een dilemma vindt om grond te huren i.p.v. kopen. Om stank te voorkomen moet de verwerking van het nitraat wellicht overkelderd worden.
- Jac geeft aan dat de windmolens een goed idee is en dat dit al eerder voorgesteld is. De verbinding tussen de omgeving vindt hij ook mooi, dit is volgens hem ook belangrijk voor het creëren van draagvlak.

9. Afsluiting

- Jac vraagt zich af of er een kernteam/werkgroep gevormd kan worden met de gemeente, provincie en Staatsbosbeheer waarbij de processtappen met elkaar worden besproken. De aanwezigen geven aan dat ze dit een goed idee vinden.
- [REDACTED] sluit de bijeenkomst om 21.15 uur.

1c. Verslag overleg bestuur Klein Groningen

energiebehoefte van het eigen dorp. De vergister komt op het terrein van de rwzi.18 boeren leveren de stront. Een optie is verpompen via flexibele sleepslangen. Loonbedrijf De Samenwerking uit Elsloo heeft gekeken maar is minder enthousiast over deze variant met sleepslangen. Bovendien kostte het verpompen meer diesel dan de opbrengst van gas. Vanuit Klein Groningen is ook niet iedereen even enthousiast en zijn er nog vele vragen. In Hoornsterzwaag staat een vergister bij een boer met 400 koeien. En op de Veluwe is een vergister voor 40 kalvermesters. Mestboekhouding is wel een dingetje (RVO). De boer levert mest en krijgt het weer terug - het gas is er dan uit waardoor de mest beter is voor de grond.

Voorstel is om te gaan kijken in Hoornsterzwaag: buurtbestuur & uitnodiging naar de buurt om mee te gaan. Gevolgd door een informatie avond. Op vrijdag 20 en zaterdag 21 september kunnen we terecht bij Maatschap Heide in Hoornsterzwaag. Hiervoor versturen we een gezamenlijke uitnodiging van WEN en Klein Groningen naar de buurt en de bewoners aan de vaart tot aan het viaduct. [REDACTED] pakken op. Inclusief een datum voor de algemene informatieavond. [REDACTED] checkt dat de vergister in Hoornsterzwaag min of meer hetzelfde type is als wat hier zou kunnen komen.

On Thursday, August 29, 2019, 2:26:25 PM GMT+2, [REDACTED] [@planet.nl](mailto:[REDACTED]@planet.nl)> wrote:

Dag [REDACTED]
Van bovengenoemd overleg van afgelopen maandagavond heb jij een verslag gemaakt. Zouden wij van het gedeelte, waarbij wij aanwezig waren, een kopie mogen ontvangen? Tijdens dit, overigens zeer prettige en constructieve, overleg hebben we afspraken gemaakt rondom de invulling van de zonneweide. Deze vastgelegde afspraken willen we graag meenemen in het document voor de omgevingsvergunning, omdat dit zeer waardevolle info is voor de verstrekking van deze vergunning. Hoor graag je reactie en zie het verslag graag tegemoet. Met dank, mede namens [REDACTED]
Groet [REDACTED]

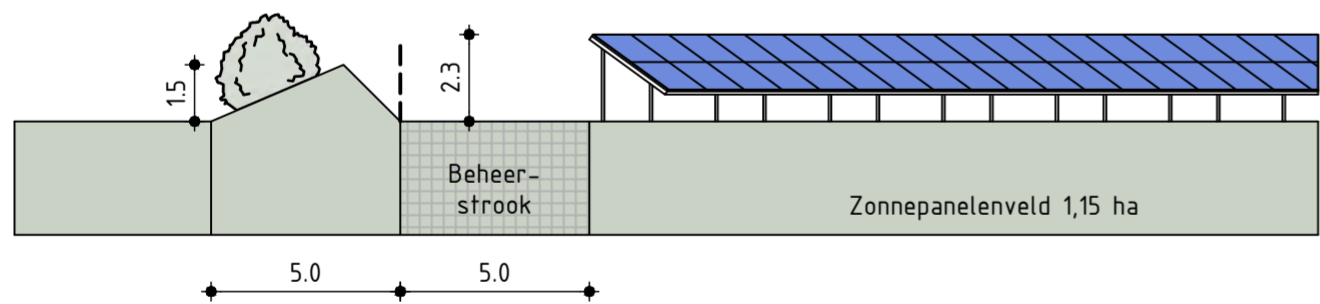
Verstuurd vanaf mijn iPad

Bijlage 2. Inpassingsplan Zonnepark Klein Groningen

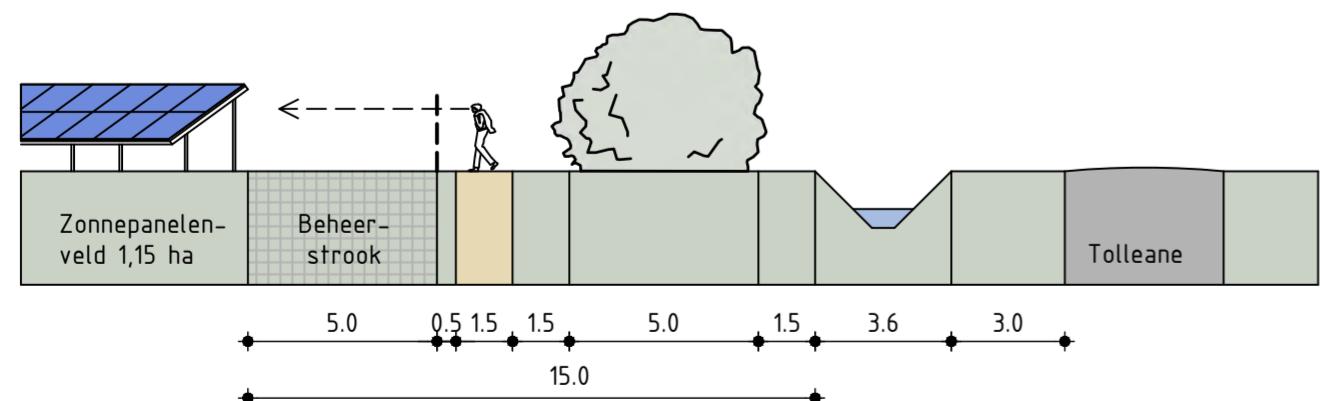

SITUATIETEKENING
schaal 1:1.000

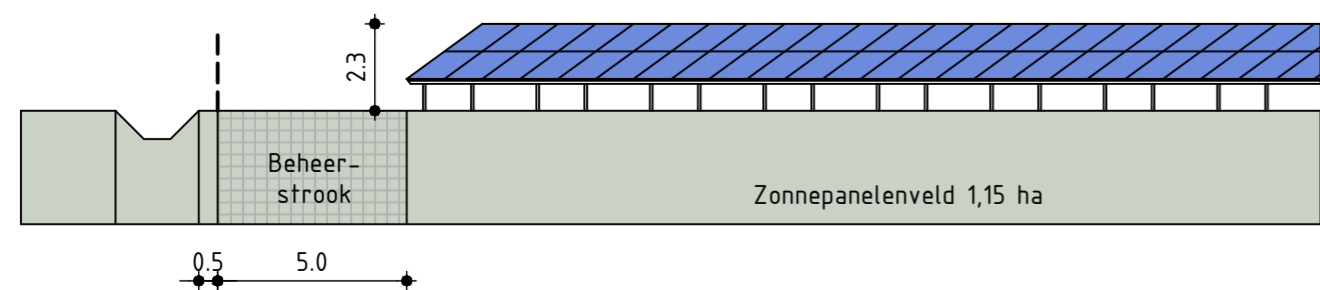
PROFIELEN
schaal 1:200

PROFIEL 1. NOORDWESTSTRAND

PROFIEL 2. ZUIDOOSTSTRAND - TOLLEANE

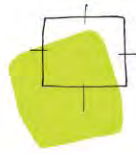
PROFIEL 3. ZUIDOOSTSTRAND

A		Diverse aanpassingen	02-09-2019	WD	JK
Code	Omschrijving	Datum	Getekend	Gecontroleerd	

Getekend door W. Douwsma	Gecontroleerd door [Redacted]	Datum uitgifte 26-08-2019	Formaat A2	Schaal 1:1.000/1:200
Projectnummer 184.38.50.00.00.00	Documentnummer 184.38.50.00.00/001	Documenttype Tekening	Blad 01	Fase VO

Project **INPASSING ZONNEPARK KLEIN GRONINGEN**
 Onderdeel **Situatietekening en profielen**
 Opdrachtgever **Coöperatie WEN**

Bijlage 3. Ecologische inventarisatie

BügelHajema

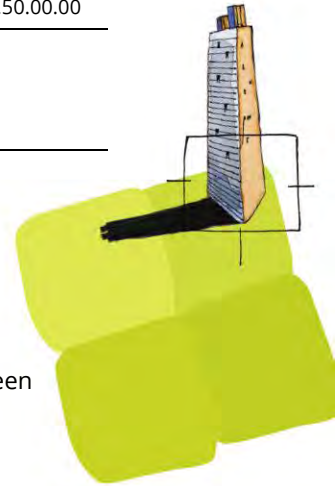
Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie zonnepark Wijnjewoude

projectnummer: 184.38.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie zonnepark Wijnjewoude

Datum: 05-09-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om op een perceel aan de Tolleane te Wijnjewoude een zonnepark van 1,5 hectare te realiseren.

Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 12 augustus 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 20 °C, droog en een matige wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied betreft kadastraal perceel Lippenhuizen LPH00-G-1413, gemeente Opsterland. Dit perceel ligt langs de weg Tolleane ten westen van Klein Groningen. Op het perceel staat ten tijde van het veldbezoek mais. Permanent oppervlaktewater ontbreekt in het projectgebied. Tussen het maisland en de weg ligt een greppel die gedeeltelijk droog staat. Opgaande beplanting en bebouwing zijn niet aanwezig binnen het projectgebied. Wel staan er direct ten zuidoosten van het projectgebied enkele bomen. Ook in de greppel langs de weg staan 2 jonge bomen.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een zonneweide met circa 4.800 zonnepanelen. Hierbij wordt grond vergraven. De zonneweide wordt landschappelijk ingepast met behulp van bij de streek passende bosschages.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Foto 1 en 2. Impressie van het projectgebied op 12 augustus 2019, gezien de vanaf de zuidkant

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ ('© NDFF - quickscanhulp.nl 13-08-2019 13:36:16') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen en enkele ongewervelden.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt,

De beplanting op het perceel bestaat voor het grootste gedeelte uit mais. Langs de randen en in de greppel groeit hoog gras met ruigtekruiden zoals riet en bramen en een vlier en een meidoorn. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het projectgebied. Deze zijn gezien de inrichting en de voedselrijkdom ook niet in het projectgebied te verwachten.

Door het ontbreken van bebouwing en bomen kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen en jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. Het projectgebied kan mogelijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger en vogels met jaarrond beschermde nesten als buizerd (vooral nadat de mais geoogst is). Het maisveld vormt echter geen hoogwaardig foerageergebied. Het projectgebied zal geen onderdeel vormen van een belangrijke vliegroute van vleermuizen door het ontbreken van rijen opgaande beplanting en watergangen.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdier-soorten, zoals veldmuis. (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de omgeving is het voorkomen van de niet-vrijgestelde das en eekhoorn bekend (Quickscanhulp.nl). Het maisveld kan mogelijk incidenteel door dassen bezocht worden om te foerageren, sporen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Dassenburchten liggen echter naar verwachting op ruime afstand van het projectgebied (Duurswouderheide). Geschikt leefgebied voor eekhoorn en andere niet-vrijgestelde soorten ontbreekt in het projectgebied.

Het perceel vormt marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het projectgebied (Quickscanhulp.nl) en bovendien ontbreekt geschikt landbiotoop en/of voortplantingsbiotoop voor niet-vrijgestelde soorten.

Beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het projectgebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het projectgebied en/of het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het projectgebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die regelmatig in het buitengebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het projectgebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en das. Het projectgebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten en de das door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

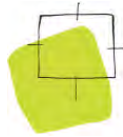
INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op geruime afstand van het projectgebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Wijnjeterper Schar' dat gelegen is op een afstand van circa 1,3 kilometer ten noordwesten van het projectgebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op ruim 1 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat de bosstrook die ten oosten van het maisperceel is gelegen. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelkansgebied liggen op een afstand van ruim 8 kilometer ten westen van het projectgebied.

TOETSING

Het projectgebied ligt op relatief grote afstand van het Natura 2000-gebied "Wijnjeterper Schar". Hierdoor zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het projectgebied is |gescheiden van het Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000- gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of bij aanleg en gebruik sprake is van depositie boven de 0.00 mol/ha/ja op relevante Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden. Deze inventarisatie is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

De AERIUS- berekening moet uitwijzen of er negatieve effecten in het kader van de Wnb beschermde gebieden zullen optreden. Op basis daarvan kan worden bepaald of vervolgstappen nodig zijn, zoals het aanvragen van een vergunning van de Wnb.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Bijlage 4. Watertoets

datum 4-9-2019
dossiercode 20190904-2-21334

Wateradvies korte procedure

Project: Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark Klein Groningen
Gemeente: Opsterland
Aanvrager: [REDACTED]
Organisatie: BugelHajema Adviseurs

Geachte heer/mevrouw [REDACTED]

Voor het plan Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark Klein Groningen heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. De uitkomst is dat de korte procedure moet worden gevolgd. Het plan Ruimtelijke Onderbouwing Zonnepark Klein Groningen heeft een beperkte invloed op de wateraspecten die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke plannen.

Werkwijze watertoetsprocedure

Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de korte procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf

Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Leidraad Watertoets

De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Wateraspecten en aandachtspunten

Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Aandachtspunt: Rioolwaterzuivering

Het plangebied ligt binnen het aandachtsgebied van de Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). De gemeente is het bevoegd gezag voor de geurcontouren rond de RWZI. Wij adviseren u om bij het uitwerken van het plan rekening te houden met deze geurcontouren zodat toekomstige geuroverlast wordt voorkomen.

Toename verharding

Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond in

stedelijk gebied en 1500 m² in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel. Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	Stedelijk (>200 m ²)	Landelijk (>1.500 m ²)
Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Ruimtelijke adaptatie Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas : www.frieseklimaatatlas.nl

Waterwet

Voor bepaalde werkzaamheden heeft u een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als u een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. Op onze website www.wetterskipfryslan.nl treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. Via Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl) kunt u vooraf nagaan of u een watervergunning nodig heeft of een melding moet doen (vergunningcheck). U kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Afronding watertoetsprocedure

In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Privacyverklaring

Wetterskip Fryslân verwerkt uw naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en kadastrale gegevens om uw aanvraag te behandelen. De grondslag van de verwerking van deze gegevens zijn taken in het algemeen belang die in het Besluit Ruimtelijke Ordening aan het waterschap zijn opgedragen. Wij hebben gegevens van u ontvangen en verdere gegevens zullen wij opvragen uit het kadaster en ons geografische informatie systeem. Uw gegevens worden na afronding van uw aanvraag permanent bewaard. U heeft recht op inzage, een kopie, rectificatie, wissing, beperking, bezwaar en het indienen van een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een verzoek daartoe kunt u doen via privacy@wetterskipfryslan.nl. Nadere informatie over de verwerking van uw gegevens en uw rechten vindt u op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36 8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

Colofon

Opdrachtgever

Wijnjewoude Energie
Neutraal

Rapport

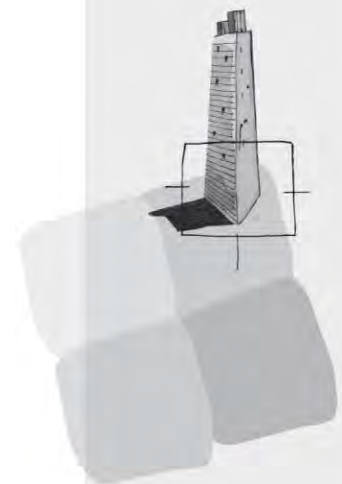
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

184.38.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden

T 058 215 25 15

F 058 215 91 98

E

leeuwarden@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort